

El Sallés; el Cellers

Rellinars

Ubicació

Comarca: Vallès Occidental
Lloc/Adreça: A ponent del terme municipal a tocar amb Castellbell i el Vilar
Alçada: 283

Coordenades:

Latitud: 41.64428
Longitud: 1.89224
UTM Est (X): 407748
UTM Nord (Y): 4610875

Classificació

Número de fitxa 08179 - 12
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Contemporani Medieval Popular
Segle XIII-XX
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: Pla d'Ordenació Urbanística Municipal
Accés Fàcil
Ús actual: Productiu
Titularitat Privada
Titular: 001300400DG01B0001KR
Autoria de la fitxa Jordi Montlló i Laura Bosch
Data de registre de la fitxa: ds., 01/06/2019 - 02:00

Descripció

El Cellers, o Sallés es troba ubicat a l'extrem occidental del municipi de Rellinars, al capdavall d'un serrat rocós, calcari, que s'estén com una llengua fins arribar al seu punt més baix, a tocar de la riera de Rellinars. Per llevant, transcorre el torrent del Cellers, que baixa sinuós després de varis quilòmetres de recorregut, provinent de l'obaga del Serrat del Ginebral. A l'oest la riera de Rellinars i l'Església Vella. L'accés és fa per un camí particular senyalat amb fites de propietat, que va pujant per un únic pas cap a la carena. En arribar a les feixes de vinya i olivera, agafar el trencall dret que puja per un pas estret fins la casa.

Es tracta d'un mas clos, al qual s'hi accedeix per una portella situada al mur nord-est de la propietat. La casa principal és de planta rectangular, construïda damunt de la cinglera. Està dividida en planta baixa, pis i golfes practicables. La coberta és a dues aigües, en teula àrab i triple ràfec de rajols decorats geomètricament a base de triangles blancs i terrosos. El carener és perpendicular a la façana principal, orientada a migdia. El parament és de pedres de mides diverses força ben perfilades unides amb morter de calç, amb pedra ben escairada a les cantoneres per tal de reforçar i embellir la construcció resultat de l'ampliació de principis del segle XIX, degut als guanys obtinguts amb el conreu de la vinya. A la façana principal, orientada al sud-est, hi ha el portal d'accés amb brancals (lleugerament inclinats) i set dovelles de pedra travessada per un baixant d'aigua de fibrociment procedent del teulat cap a una cisterna. Hi ha gravada la data de 1803, any de la gran reforma. A mà dreta de la data s'hi llegeix, perfilat en un requadre blanc, el número 19 de color vermell i més a la dreta, amb el mateix color, la resta d'un cercle, mentre que a la dovella esquerra, descontextualitzat hi ha gravada la xifra 6 (tipologia àrab). Presenta una composició simètrica de les seves obertures, a partir de tres eixos de verticalitat. Deixant de banda el portal d'entrada anteriorment descrit, al damunt hi ha un finestral amb balcó i barana de barrots de ferro. Els brancals i la llinda són de pedra motllurada; S'hi pot llegir "OBRE DE VALENTÍ SALLES. SE FEU LO AÑ 1803", al centre de la inscripció una garlanda amb de motius vegetals, en forma de creu.

Finalment a sota la coberta destaca un altre balconet, més petit amb la solana molt ben motllurada, muntants i llinda de pedra. De fet, es tracta d'una finestra amb porticó de fusta que s'ha embellit per donar uniformitat al conjunt. Per sobre de la llinda hi ha un petit arc de descàrrega fet de pedra. L'eix esquerre de la casa el compona de baix a dalt, una primera obertura, petita amb reixa de llangardaix, al damunt un finestral amb balcó i barana de barrots i arc de descàrrega per sobre de la llinda. Al sota coberta hi ha una finestreta més petita amb doble porticó de fusta de la qual destaca l'ampit de pedra motllurat. A mà dreta de la façana, destaquen tres finestretes sobreposades totes elles resseguides de carreus de pedra que corresponen a l'escala. La façana dona pas a un pati clos, envoltat de coberts actualment amb terrat pla i pallissa transformada en masoveria. La façana orientada al sud-oest, és perfectament visible quan s'accedeix a la propietat. El paredat mostra tres fases constructives, clar exemple de l'evolució del mas; totes les obertures són de pedra motllurada seguint un cànon de simetria vertical. [continua a observacions]

Observacions:

[segueix de descripció]

Entrant a la masia, hi ha la distribució clàssica, amb el rebedor central, dependències vàries a mà esquerra i a mà dreta l'escala de pedra per pujar a l'habitatge per excel·lència. Al fons, la part més antiga de la casa, de terra batuda, paredats de pedra, obertures tapiades, cuina antiga amb el forn de pa emprat durant segles i modernitzat al s. XIX, calderó i restes de la llar. El bigam és de fusta, reforçat amb el pas dels segles. La zona d'habitatge presenta la distribució clàssica de tres crugies; la sala noble al centre i repartides a ambdós costats, per una banda la cuina i per l'altra les habitacions. Si bé a la planta baixa, les obertures són molt petites coincidint amb la part més antiga, els cellers i tines, la planta pis és la que està més ben decorada amb finestrals i balcons de barana de ferro i llindes gravades amb les dates resultat de reformes i ampliacions Destaca en l'edifici més antic, sota la galeria oberta, una llinda amb la data de 1804 i a l'extrem esquerre la de 1882 amb la flor d'una maleïda a cada costat (*Linum suffruticosum*). Del sota teulat, destaquen les tres voltes de la galeria oberta. Annexat a la façana nord-oest hi ha un segon edifici, de proporcions més modestes, de planta baixa, pis i sota coberta, a un sol vessant, de teula àrab construït aprofitant el desnivell del terreny. En ell s'hi

localitza el trull d'oli i la premsa intactes i varies tines de més de quatre metres de fondària per tal de poder extreure el vi des de la planta baixa que és on el localitza el celler.

Història

La història del mas Sellés o Cellers es remunta probablement a l'època medieval, com indicarien les dependències i els paredats més antics de la casa. S'han pogut documentar set-cents anys d'història, i establir amb seguretat la nissaga familiar Sallés - Boguñà - Serracanta - Mañé, a partir del segle XV, amb el casament de Paula Barata Muntanyà (1655-1745) amb Joan Boguñà (+ 1743).

Els propietaris varen arribar a tenir en propietat un pailebot anomenat "Verge de Montserrat" que per allà els anys vint del segle XX, malgrat el desastre de la fil·loxera, encara portava vi als Estats Units. (segons ens informa l'actual propietari del mas). Entre la documentació estudiada, hi ha constància d'un viatge que fa estada al port de Vigo (Espanya) amb una càrrega de vi per a Anglaterra i a l'hemeroteca del Diario de La Vanguardia hi ha nombroses notícies de les anades i tornades i les càrregues que transportava.

Bibliografia

AJUNTAMENT DE RELLINARS (2014). Catàleg de béns a protegir; dins Pla d'Ordenació Urbanística Municipal.

MORENO, M. Dolors (1997). Rellinars; Patronat Local de la Vellesa, pp.40-42.

